
IMPORTBELEID VAN DE VS SIERTEELTPRODUCTEN

Kees Jan Wolswinkel en Erick Westerman

Het internationale handelsverkeer in sierteeltproducten (bloemen, planten en dergelijke) heeft zowel te maken met importtarieven als met fyto-sanitair beleid. Uit de vergelijking van het Amerikaanse importbeleid en dat van de EU blijkt dat voor sommige Nederlandse sierteeltproducten een duidelijk concurrentienadeel geldt.

Uiteenlopende importtarieven

Er zijn drie soorten invoertarieven: algemene, speciale en zéér hoge tarieven. Normaal gesproken gelden voor elk land de algemene douanetarieven. Voor landen waarmee de VS handelsakkoorden heeft afgesloten, gelden voor bepaalde sierteeltproducten de speciale importtarieven. Vaak kan dan worden ingevoerd tegen het nultarief. Met de buurlanden Mexico en Canada heeft de VS de vrijhandelszone NAFTA gevormd. Deze landen hebben inmiddels onderling de tarieven van veel goederen geëlimineerd. Daarnaast heeft de VS een groot aantal handelsakkoorden met derde landen afgesloten. Dat geldt voor een aantal landen in Zuid-Amerika (Bolivia, Colombia, Equador en Peru) in de ATPA, maar ook voor 24 landen uit het Caribische gebied in de CBERA en 35 sub-Sahara Afrikaanse landen (waaronder Kenia). Ook is een overeenkomst gesloten met Israël. Naast deze akkoorden is het beleid van de VS voor ontwikkelingslanden vastgelegd in het Algemeen Preferentieel Stelsel (APS). Als landen in aanmerking willen komen voor de preferentiële tarieven gelden aanvullende beperkende voorwaarden.

Op goederen afkomstig uit een aantal landen (onder andere Cuba, Noord-Korea, Irak) gelden om politieke redenen (gedeeltelijke) invoerverboden. Informatiemateriaal, waaronder boeken, kranten, beeld- en geluidsopnamen, mag doorgaans wel uit deze landen worden geïmporteerd. Dit geldt ook voor sierteeltproducten, maar hierbij geldt wel een sterk verhoogd tarief tot 40%.

Omvangrijk fyto-sanitair beleid

De fyto-sanitaire regelgeving voor de invoer van sierteeltproducten in de VS is vrij omvangrijk. De regelgeving bestaat uit een set van standardeisen, aangevuld met specifieke eisen en procedures. De standardeisen omvatten eisen ten aanzien van grond en groeimedium. Op enkele uitzonderingen na, moeten alle sierteeltproducten vrij van grond en groeimedium ingevoerd worden. Voor houtige gewassen gelden zogenaamde 'size and age' limits. Voor ondergrondse delen van een aantal producten vindt inspectie plaats op grond, aaltjes, schadelijke insecten, roesten en bacterieziekten, waarvoor een nultolerantie geldt. Het fyto-sanitaire beleid van de VS lijkt niet altijd gestoeld op wetenschappelijke argumentatie. Protectionisme van de eigen productie speelt ook een rol.

Vergelijking USA en het EU-importbeleid

Op basis van de tariefstelling voor invoer van snijbloemen kan de conclusie worden getrokken dat het EU-importbeleid gemiddeld genomen protectionistischer is dan het VS-importbeleid. Door het bestaan van de preferentiële invoerregelingen geldt verder dat in de VS invoer uit veel landen tegen het nultarief kan plaatsvinden. De meeste grote bloemenexportlanden vallen onder deze preferentiële regelingen. Ook de EU heeft preferentiële regelingen, maar zij verleent tariefcontingenten, waarbij voor een bepaald contingent een nultarief of een verlaagd tarief geldt. De VS hanteert geen tariefcontingenten. Indien van toepassing kan alle invoer van sierteeltproducten uit een bepaald land tegen het nultarief plaatsvinden.

De fytosanitaire regelgeving van de VS wordt door het Bedrijfschap voor de Groothandel in Bloemkwekerijproducten als meer stringent beschouwd dan die van de EU. Overigens wordt het fytosanitaire EU-beleid in de loop van de tijd ook restrictiever, wat te maken heeft met de harmonisatie van het EU-beleid.

Invoertarieven nauwelijks belemmering

Geconcludeerd kan worden dat de invoertarieven voor sierteeltproducten in de VS evenals in de EU nauwelijks belemmeringen voor de handel opwerpen. Veel landen kunnen, ten gevolge van preferentiële akkoorden, tegen nultarief naar beide handelsblokken (EU en NAFTA) exporteren. Voor Nederland geldt bij export naar de Verenigde Staten echter geen nultarief. Ten opzichte van een land als Colombia is dus sprake van een concurrentienadeel. De fytosanitaire regelgeving werpt meer belemmeringen op voor de Nederlandse export van sierteeltproducten naar de VS. De grootste belemmeringen doen zich voor bij de export van potplanten en boomkwekerijproducten.

Voor de Nederlandse export naar de VS blijven echter andere factoren belangrijker dan het importbeleid. Met name de volume-waardeverhouding en de koers van de dollar ten opzichte van de euro zijn van groot belang.

De Nederlandse export van sierteeltproducten naar de VS zal voor innovatieve kwalitatief hoogstaande producten behouden blijven, maar relatief bescheiden in omvang zijn. Het internationale handelsverkeer nu en in de toekomst zal met name Noord-Zuid zijn georiënteerd en daarbij is de Oost-West-handel minder van belang.